

Stab- och serviceförvaltningen  
Räddningsavdelningen  
Rune Daniels, 0248-70365  
rune@rattvik.se

## Betänkande en effektivare kommunal räddningstjänst (SOU) 2018:54

Remissvar Dnr: 2018/643

### Sammanfattning

Staten har beslutat utse en särskild utredare för att se över ur ett brett perspektiv kommunens brandförebyggande verksamhet och räddningstjänst.

Utredaren ska analysera och föreslå hur dessa verksamheter ska kunna bedrivas på ett mer likvärdigt, effektivt och säkert sätt.

Vidare ska utredaren analysera och lämna förslag till hur kommunerna ska få bättre förutsättningar att rekrytera deltidsanställda brandmän.

### Utredning

En sammanställning av utredningens förslag och bedömningar.

Målstyrningen bör vara kvar men det behövs mer statlig styrning.

All reglering måste även i fortsättningen utgå ifrån att kommunerna med hänsyn till de lokala förhållandena och kommunens självbestämmande får bestämma hur förebyggande verksamhet och räddningstjänst ska utföras.

Den förebyggande verksamheten och räddningstjänstverksamheten skiljer sig åt. Den förebyggande verksamheten lämpar sig generellt sett för statlig styrning genom övergripande mål. Den kommunala tillsynen måste utföras enhetligt över landet. Räddningstjänstverksamheten behöver förutom övergripande mål även en närmare reglering.

Handlingsprogrammen ska även framledes vara kommunens styrdokument men kan med fördel likriktas för att enkelt kunna göra jämförelser mellan olika kommuner och för att förbättra kvaliteten i dessa.

Kommunerna bör vidare själva få avgöra hur handlingsprogrammen ska beslutas i kommunen, dock bör betydande förändringar i dessa fortsättningsvis samrådats med de som berörs av förändringarna.

Kommunens förvaltningsorganisation för räddningstjänst och förebyggande verksamhet ska inte förändras.

Den skriftliga redogörelsen enligt 2 kap 3§ om Lagen om skydd mot olyckor (LSO) bör omgående tas bort.

En förbättrad styrning av det förebyggande arbetet kan åstadkommas genom nationella mål och bättre handlingsprogram.

Kommunerna bör själva utifrån lokala förhållanden bestämma om prioriteringar och frekvens av tillsyner.

### **Räddningstjänstverksamhet**

I kommande handlingsprogram för räddningstjänst måste det mer tydligt än idag beskrivas vilken förmåga kommunen själva har för att möta de risker och olyckor som finns i kommunen. Kommunerna måste ges förslag på styrkors numerär samt vilka responstider som kan vara skäliga vid olika typer av insatser. Kommunen måste kunna redogöra för hur man kan klara av att utföra flera samtidiga räddningsinsatser samt hur kommunen kan leda räddningstjänsten.

Vidare bör den statliga myndighet som har tillsynsansvaret för räddningstjänsten lämna förslag alternativt direktiv om ledningsnivåer, utrustningsnivåer samt enhetliga benämningar på personal och enhetsbenämningar samt utmärkning av personal.

### **Räddningsledare**

Reglering av räddningschefens ansvars- och uppgiftsfördelning samt ansvaret att utse räddningsledare ska framgå tydligt. Möjlighet att vidaredelegera räddningsledning till fler personer i samband med räddningsinsats bör vidare utredas.

Räddningspersonalens organisatoriska tillhörighet bör förändras så att övrig kommunal- samt av kommunen nyttjad personal bör ges möjlighet att kunna utföra räddningstjänst.

### **Personalförsörjning**

Rekrytering av deltidspersonal har de senaste åren varit besvärande varför både statliga myndigheter och kommunerna gemensamt måste arbeta aktivt så att huvudarbetsgivare kan ha deltidspersonal anställd.

Deltidspersonalens anställning inom övriga kommunala verksamheter måste prioriteras så att kommunen som helhet, och inte bara räddningstjänstorganisationen ansvarar för detta, att man på central och kommunal nivå beslutar om eller inför policys om anställning som deltidstrandman ”RIB” vid sidan av annan kommunal huvudanställning samt utföra kombinationsanställningar.

**Statlig tillsyn**

Staten ska ges möjlighet till ingripande mot kommunerna i form av föreläggande att åtgärda brister inom den förebyggande verksamheten eller räddningstjänst enligt utredarens förslag.

**Statens övertagande av kommunal räddningstjänst**

Staten bör även i framtiden ges möjlighet att överta ansvaret för kommunal räddningstjänst om det finns synnerliga skäl för ett övertagande.

**Ekonomiska konsekvenser**

Utredningen bedömer att 45Mkr behöver bli föremål för kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen. Vidare kan inte utredningen se effekterna för kommunerna för kommunerna beträffande eventuellt ökade kostnader vilket framledes måste utredas innan myndighetsföreskrifter kommer att meddelas.

**Kommunalt självstyre**

Utredningens förslag innebär inskränkningar av det kommunala självstyret, inskränkningarna har begränsats i så stor utsträckning som möjligt och får ses som rimliga utifrån vad som är nödvändigt för de ändamål som ligger till grund för förslaget.

**Förvaltningens förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslaget till remissvar.



Rune Daniels

**Beslut sänds till:**

Kommunledningskontoret samt kommunchef

Kommunstyrelsen

KS § 167

Dnr 2018/643 17

## Remittering av betänkandet en effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)

### Ärendebeskrivning

Remissvar Dnr: 2018/643

#### Sammanfattning

Staten har beslutat utse en särskild utredare för att se över ur ett brett perspektiv kommunens brandförebyggande verksamhet och räddningstjänst.

Utredaren ska analysera och föreslå hur dessa verksamheter ska kunna bedrivas på ett mer likvärdigt, effektivt och säkert sätt.

Vidare ska utredaren analysera och lämna förslag till hur kommunerna ska få bättre förutsättningar att rekrytera deltidsanställda brandmän.

#### Utredning

En sammanställning av utredningens förslag och bedömningar.

Målstyrningen bör vara kvar men det behövs mer statlig styrning.

All reglering måste även i fortsättningen utgå ifrån att kommunerna med hänsyn till de lokala förhållandena och kommunens självbestämmande får bestämma hur förebyggande verksamhet och räddningstjänst ska utföras.

Den förebyggande verksamheten och räddningstjänstverksamheten skiljer sig åt. Den förebyggande verksamheten lämpar sig generellt sett för statlig styrning genom övergripande mål. Den kommunala tillsynen måste utföras enhetligt över landet. Räddningstjänstverksamheten behöver förutom övergripande mål även en närmare reglering.

Handlingsprogrammen ska även framledes vara kommunens styrdokument men kan med fördel likriktas för att enkelt kunna göra jämförelser mellan olika kommuner och för att förbättra kvaliteten i dessa.

Kommunerna bör vidare själva få avgöra hur handlingsprogrammen ska beslutas i kommunen, dock bör betydande förändringar i dessa fortsättningsvis samrådats med de som berörs av förändringarna.

Kommunens förvaltningsorganisation för räddningstjänst och förebyggande verksamhet ska inte förändras.

Den skriftliga redogörelsen enligt 2 kap 3} om Lagen om skydd mot olyckor (LSO) bör omgående tas bort.

En förbättrad styrning av det förebyggande arbetet kan åstadkommas genom nationella mål och bättre handlingsprogram.

Kommunerna bör själva utifrån lokala förhållanden bestämma om prioriteringar och frekvens av tillsyner.

## Kommunstyrelsen

KS § 167 forts.

### **Räddningstjänstverksamhet**

I kommande handlingsprogram för räddningstjänst måste det mer tydligt än idag beskrivas vilken förmåga kommunen själva har för att möta de risker och olyckor som finns i kommunen. Kommunerna måste ges förslag på styrkors numerär samt vilka responstider som kan vara skäliga vid olika typer av insatser. Kommunen måste kunna redogöra för hur man kan klara av att utföra flera samtidiga räddningsinsatser samt hur kommunen kan leda räddningstjänsten.

Vidare bör den statliga myndighet som har tillsynsansvaret för räddningstjänsten lämna förslag alternativt direktiv om ledningsnivåer, utrustningsnivåer samt enhetliga benämningar på personal och enhetsbenämningar samt utmärkning av personal.

### **Räddningsledare**

Reglering av räddningschefens ansvars- och uppgiftsfördelning samt ansvaret att utse räddningsledare ska framgå tydligt. Möjlighet att vidaredelegera räddningsledning till fler personer i samband med räddningsinsats bör vidare utredas.

Räddningspersonalens organisatoriska tillhörighet bör förändras så att övrig kommunal- samt av kommunen nyttjad personal bör ges möjlighet att kunna utföra räddningstjänst.

### **Personalförsörjning**

Rekrytering av deltidspersonal har de senaste åren varit besvärande varför både statliga myndigheter och kommunerna gemensamt måste arbeta aktivt så att huvudarbetsgivare kan ha deltidspersonal anställd.

Deltidspersonalens anställning inom övriga kommunala verksamheter måste prioriteras så att kommunen som helhet, och inte bara räddningstjänstorganisationen ansvarar för detta, att man på central och kommunal nivå beslutar om eller inför policys om anställning som deltidstrandman "RIB" vid sidan av annan kommunal huvudanställning samt utföra kombinationsanställningar.

### **Statlig tillsyn**

Staten ska ges möjlighet till ingripande mot kommunerna i form av föreläggande att åtgärda brister inom den förebyggande verksamheten eller räddningstjänst enligt utredarens förslag.

### **Statens övertagande av kommunal räddningstjänst**

Staten bör även i framtiden ges möjlighet att överta ansvaret för kommunal räddningstjänst om det finns synnerliga skäl för ett övertagande.

## Kommunstyrelsen

KS § 167 forts.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Utredningen bedömer att 45Mkr behöver bli föremål för kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen. Vidare kan inte utredningen se effekterna för kommunerna för kommunerna beträffande eventuellt ökade kostnader vilket framledes måste utredas innan myndighetsföreskrifter kommer att meddelas.

### **Kommunalt självstyre**

Utredningens förslag innebär inskränkningar av det kommunala självstyret, inskränkningarna har begränsats i så stor utsträckning som möjligt och får ses som rimliga utifrån vad som är nödvändigt för de ändamål som ligger till grund för förslaget.

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslaget till remissvar.

---

### **Yttranden**

Britt-Marie Essell (S), Anki Dåderman (S) och Lars-Erik Kalles (S) yttrande sig i ärendet.

### **Yrkanden**

Hans Furn (C) och Anki Dåderman (S) yrkande bifall till förvaltningens förslag.

### **Proposition**

Ordföranden ställde proposition på Hans Furns (C) och Anki Dådermans (S) yrkande och fann att kommunstyrelsen bifallit detsamma.

### **Kommunstyrelsens beslut**

- Anta förslag till remissvar.

---

Sändlista: Räddningschef  
Kommunchef  
Ordförande BRÅ  
KSO